

آژانس بین المللی انرژی اتمی

شورای حکام

شماره: GOV/۲۰۰۷/۴۸

تاریخ: ۳۰ اوت ۲۰۰۷

توزیع محدود

اصل: انگلیسی

فقط جهت استفاده رسمی

بند d (۷) دستور کار مقدماتی

GOV/۲۰۰۷/۴۸

اجرای موافقت نامه پادمان های مربوط به معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای (ان پی تی) در جمهوری اسلامی ایران

گزارش مدیرکل

۱- مدیرکل در تاریخ ۲۳ مه ۲۰۰۷ در خصوص اجرای پادمان ان پی تی در جمهوری اسلامی ایران به شورای حکام گزارشی ارائه نمود (GOV/۲۰۰۷/۲۲). این گزارش در اجرای قطعنامه های ۱۶۹۶ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۷ (۲۰۰۶) و ۱۷۴۷ (۲۰۰۷) شورای امنیت به طور همزمان به شورای امنیت ارائه گردید. این گزارش تحولات مرتبط با اجرای توافق نامه پادمان ان پی تی در ایران از مه ۲۰۰۷ تا کنون را در بر می گیرد.

۲- در ۲۴ ژوئن ۲۰۰۷ مدیرکل با دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران ملاقات کرد. در این ملاقات توافق شد که طی ۶۰ روز متعاقب آن، باید برنامه ای در خصوص مدالیته حل و فصل مسایل باقیمانده اجرای پادمان از جمله مسایل درازمدت معلقه تدوین گردد (GOV/۲۰۰۷/۲۲، پاراگراف ۹). این ویژگی ها در ملاقات هایی به ریاست معاون مدیرکل در امور پادمان و معاون دبیرشورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران که از ۱۱ لغایت ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ و ۲۰ لغایت ۲۱ اوت ۲۰۰۷ در تهران و ۲۴ ژوئیه ۲۰۰۷ در وین برگزار شد، مورد بحث قرار گرفت. در تاریخ ۲۱ اوت ۲۰۰۷ برنامه ای (که در این متن پس از این «برنامه اقدام» نامیده می شود) که شامل تفاهمات بین دبیرخانه و ایران در خصوص روش ها، رویه ها و جدول زمانی به منظور حل و فصل این مسایل است، نهایی شد. تصویر متن برنامه اقدام (که به عنوان سند شماره INFCIRC/۷۱۱ مورخ ۲۷ اوت ۲۰۰۷ نیز منتشر گردیده) پیوست است.

۳- از مه ۲۰۰۷ ایران آزمایش دستگاههای تک سانتریفوژ، آبشارهای ۱۰ و ۲۰ دستگاهی و یک آبشار ۱۶۴ دستگاهی را در کارخانه غنی سازی سوخت آزمایشی (PFEP) ادامه داده است. ایران ما بین ۱۷ مارس و ۲۲ ژوئیه ۲۰۰۷ با ۱۴ کیلوگرم UF₆ ماشین های منفرد را تغذیه کرد. هیچ مورد تزریق مواد هسته‌یی به آبشارها اتفاق نیافتاد.

۴- از فوریه ۲۰۰۷ ایران آبشارهای کارخانه غنی سازی سوخت (FEP) را با تقریباً ۶۹۰ کیلوگرم UF₆ تغذیه نموده است که به میزان زیادی کمتر از مقدار متوقع برای دستگاهی با چنین طرحی می باشد. درحالیکه ایران اعلام نموده است در FEP به سطح غنی سازی تا ۴٫۸ درصد دست یافته، بالاترین میزان غنی سازی اندازه گیری شده از نمونه های محیطی که آژانس تاکنون از اجزای آبشارها و تجهیزات مربوطه برداشت کرده است، ۳٫۷ درصد می باشد. جزئیات محاسبه مواد هسته‌یی که برای تایید سطح عملی غنی سازی ضروری است، هنگامی که فرآورده ها و باقیمانده مواد از آبشارها بیرون کشیده شود انجام خواهد شد. تا ۱۹ آوت ۲۰۰۷ دوازده آبشار ۱۶۴ دستگاهی به طور همزمان فعال بودند و با UF₆ تغذیه می شدند، یکی دیگر از آبشارها بدون UF₆ فعال بود، آبشار دیگری درحال آزمایش درخلا، و ۲ آبشار دیگر در دست ساخت بودند.

۵- آژانس از ۲۲ مارس ۲۰۰۷ از طریق بازرسی های موقت، راستی آزمایی اطلاعات طراحی، بازرسی های اعلام نشده و استفاده از اقدامات کنترل و مراقبت، پادمان را در FEP اجرا نموده است. (GOV/INF/۱۰/۲۰۰۷). چهار مورد بازرسی اعلام نشده تا کنون در FEP به انجام رسیده است.

۶- آژانس پیش نویس سند حاوی جزئیات رویکرد پادمانی در FEP و پیش نویس تاسیسات ضمیمه را به ترتیب در تاریخ های ۲۴ و ۲۶ ژوئیه ۲۰۰۷ به ایران ارائه داد. این اسناد طی مذاکرات فنی در تهران در تاریخ ۶ لغایت ۸ اوت مورد بحث قرار گرفت.

مذاکرات بیشتر با هدف نهایی سازی تسهیلات ضمیمه تا آخر سپتامبر ۲۰۰۷ برگزار خواهد شد.

ب) فعالیتهای بازفرآوری

۷- آژانس از طریق بازرسی ها و راستی آزمایی اطلاعات طرح، ساخت سلول های داغ در رآکتور تحقیقاتی تهران (TRR)، رادیوایزوتوپ، مولیدنوم، ید و زنون تجهیزات تولید (تاسیسات MIX) و رآکتور تحقیقات هسته‌یی ایران (IR-۴۰) را تحت نظارت داشته است. هیچ نشانه ای از فعالیتهای جاری مرتبط با بازفرآوری در آن تاسیسات وجود ندارد.

ج) پروژه های مرتبط با آب سنگین

۸- آژانس در تاریخ ۳۰ جولای ۲۰۰۷ بر اساس موافقت ۱۲ جولای ۲۰۰۷ ایران، راستی آزمایی اطلاعات طرح را در رآکتور IR-۴۰ به انجام رساند و ملاحظه کرد که ساخت تاسیسات در جریان است. تصاویر ماهواره ای نشان می دهد که فعالیت کارخانه تولید آب سنگین نیز ادامه داشته است.

د) مسایل باقیمانده

د- ۱ آزمایش های پلوتونیوم

۹- آژانس در تاریخ اول اوت ۲۰۰۷ بر اساس توافق انجام شده در جلسه ۱۱ لغایت ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ به طور کتبی مسایل حل نشده باقیمانده را در خصوص آزمایش های جداسازی

پلوتونیوم انجام شده از سوی ایران در رآکتور تحقیقاتی تهران (GOV/۸/۲۰۰۷) - پاراگراف‌های ۲۰ و ۲۱)، به ایران ارایه داد. طی مذاکرات فنی در جلسه مورخ ۷ اوت ۲۰۰۷ در تهران، ایران اطلاعات بیشتری را درخصوص توزیع گداخت نوترونی برای هسته‌ی رآکتور و نواحی بازتابنده و تعدیل کننده رآکتور ارایه داد که جزئیات مربوط به اندازه گیری های قبلی گداخت نوترون و اطلاعات در باره شرایط پرتوافکنی را ارائه می داد. آژانس با بهره گیری از این اطلاعات بیشتر ارزیابی جدیدی از مقدار ۲۴۰-PU که می توان از پرتوافکنی اهداف انتظار داشت انجام داد. برآورد بازنگری شده ناشی از این اطلاعات جدید با یافته های قبلی آژانس از نمونه هایی که طی بازرسی هایش برداشته بود، مطابقت داشت. آژانس با درنظر گرفتن تمامی اطلاعات در دسترس نتیجه گرفته است که اظهارات ایران در خصوص این آزمایش ها منطبق با یافته های آژانس در مورد زمان، مقدار و نوع مواد به کارگرفته شده در آزمایش ها می باشد (GOV/۵۳/۲۰۰۶) پاراگراف‌های ۱۵ و ۱۶). بدین ترتیب این موضوع حل شده تلقی می گردد.

۱۰- در جلسه مورخ ۷ اوت ۲۰۰۷ وجود و منبع آلودگی اورانیوم با غلظت بالا (HEU) یافت شده در نمونه هایی که از کانتینرهای سوخت مصرف شده در تاسیسات ذخیره سازی زباله کرج (GOV/۲۰۰۶/۵۳) بند ۱۷) گرفته شده است، مورد بررسی قرار گرفت. ایران ادعا می کند که علت این آلودگی نشت مجموعه های سوخت رآکتور تحقیقاتی تهران بوده که در گذشته به طور موقت در این کانتینرها نگهداری می شده اند. در این جلسه ایران نسخه‌ی تصویری گزارشی را که تحقیقات مربوط به مشکل نشت سوخت را تشریح می کرد و مرتبط با پشتیبانی فنی آژانس در اوایل دهه ۱۹۹۰ بوده ارایه داد. آژانس بر اساس این اطلاعات نتیجه گرفته است که منبع اصلی HEU منتشر شده در سیستم خنک کننده احتمالاً شامل هر دو مورد نشت از سوخت و آلودگی منتشره HEU از سطح پوششی سوخت بوده است. همچنین می توان برآورد نمود که محتویات اورانیوم طبیعی در آب خنک کننده رآکتور تحقیقاتی تهران برای رقیق ساختن درجه غلظت ذرات HEU به نمونه هایی که آژانس از کانتینرها در کرج گرفته، کافی بوده است. ایران همچنین اطلاعاتی را در خصوص سوخت و حجم اورانیوم برای مجموعه های سوخت در

زمان میانی و پایانی تخلیه سوخت ارایه داد. این داده ها نشان می دهد که اظهارات ایران با یافته های آژانس ناهمخوان نیست و این مساله اکنون حل شده محسوب می شود.

د- ۲ - دستیابی به فن آوری سانتریفیوژ P-۱ و P-۲

۱۱- آژانس به منظور تکمیل تحقیقات در مورد گستره و ماهیت برنامه های ایران برای غنی سازی سانتریفیوژ به کسب اطلاعات بیشتری نیاز دارد (Gov/۲۰۰۶/۲۷) پاراگراف های ۱۰-۱۳). این امر شامل اطلاعات مرتبط با دستیابی به فن آوری P-۱ در سال ۱۹۸۷ و فن آوری P-۱ و P-۲ در اواسط دهه ۱۹۹۰ و همچنین مدارک کمکی لازم و توضیحات از سوی افراد ذیربط می گردد. آژانس هنوز منتظر دریافت مواردی از جمله نسخه‌ی تصویری یک پیشنهاد دست نویس که از سوی شبکه در ۱۹۸۷ به ایران عرضه شد، توضیحات در باره تاریخ و محتویات محموله ها در اواسط دهه ۱۹۹۰ و اطلاعات درخصوص خرید آهن ربای مناسب برای سانتریفیوژ P-۲ می باشد. به هر حال ایران به عنوان بخشی از برنامه اقدام، متعهد شده است طی دو ماه آینده پاسخ سوالات کتبی آژانس و همچنین توضیحاتی در باره دستیابی به اطلاعات از قبیل مدارک کمکی با توجه به تاریخ مورد نظر در نوامبر ۲۰۰۷ برای حل و فصل این موضوع را ارایه نماید.

د- ۳ - آلودگی

۱۲- همانگونه که قبلا به شورای حکام بیان شد (GOV/۸/۲۰۰۷) پاراگراف های ۱۶-۱۷، GOV/۲۰۰۶/۵۳ پاراگراف ۲۴) تجزیه و تحلیل نمونه های محیطی که در ژانویه ۲۰۰۶ از تجهیزات خریداری شده توسط یکی از روسای سابق مرکز تحقیقات فیزیک (PHRC) گرفته شده و در یک دانشگاه فنی در تهران مستقر است، مقدار اندکی از ذرات اورانیوم طبیعی با درجه غلظت بالا را نشان داد. آژانس خواستار توضیحات، مجوز برای نمونه برداری از دیگر تجهیزات و مواد به کارگرفته شده توسط مرکز تحقیقات فیزیک و

دسترسی به یکی دیگر از روسای سابق مرکز تحقیقات فیزیک شده است. (GOV/۲۰۰۵/۸۷ بند ۶). به این درخواست ها هنوز از سوی ایران پاسخی داده نشده است. به هر حال همانگونه که در برنامه اقدام منعکس گردیده ایران تعهد کرده است که برمبنای سوالات کتبی آژانس و پس از حل و فصل موضوع P-۱ و P-۲ مذاکرات بیشتری را در این خصوص انجام دهد.

د - ۴ - سند اورانیوم فلزی

۱۳- آژانس به منظور فهم گستره کامل پیشنهادهایی که از سوی واسطه ها پی که فن آوری سانتریفیوژ را به ایران عرضه کرده اند، یک رونوشت از سند ۱۵ صفحه‌ای تشریح کننده رویه کاهش UF_6 به فلز اورانیوم و ریخته گری و ساخت فلز اورانیوم غنی شده و تهی شده به نیم کره (GOV/۲۰۰۵/۸۷ پاراگراف ۶) را از ایران خواسته است. همانگونه که در برنامه اقدام منعکس شده ایران اکنون موافقت نموده در این زمینه همکاری کند.

د - ۵ - پلونیوم ۲۱۰

۱۴- همانگونه که در برنامه اقدام بیان شد ایران موافقت کرده است که دو هفته پس از حل موضوع ارایه تصویر سند فلز اورانیوم، توضیحاتی در خصوص پرسشهای باقیمانده در باره فعالیت های مربوط به استخراج پلونیوم ایران به آژانس ارائه نماید. (GOV.۲۰۰۴.۸۳. پ ۸۴-۷۹)

د - ۶ - معدن گچین

۱۵- همانگونه که در برنامه اقدام بیان شد ایران موافقت نموده دو هفته پس از حل موضوع پلوتونیوم ۲۱۰، توضیحات خواسته شده در خصوص فعالیت های معدنی و تغلیظ اورانیوم

در معدن و آسیاب گچین را به آژانس ارائه نماید (GOV.۲۰۰۵,۶۷ - پاراگراف های ۲۶-۳۱).

ه- مطالعات ادعایی

۱۶- آژانس به منظور روشن سازی جوانب خاصی از گستره و ماهیت برنامه هسته ای ایران درخواست نموده در مورد مطالعات ادعایی مرتبط با تبدیل دی اکسید اورانیوم به UF_4 ، به آزمایش مواد منفجره با قدرت بالا و طراحی مرکوب موشک های ورود مجدد (GOV.۲۰۰۶,۱۵ - پاراگراف های ۳۶-۴۰)، با ایران مذاکراتی داشته باشد. آژانس بدین منظور پیشنهاد نموده اسنادی را که درخصوص این گونه مطالعات در اختیار دارد، در دسترس ایران قرار دهد. همانگونه که در برنامه اقدام بیان شد ایران در عین حال که این ادعاها را دارای انگیزه سیاسی و بی پایه تلقی می نماید، تعهد نموده است این مدارک را بررسی نموده و نتیجه بررسی های مربوطه را به آژانس اطلاع دهد.

و- دیگر موضوعات اجرایی

و-۱- تبدیل اورانیوم

۱۷- آژانس بررسی های خود در مورد نتایج حاصله از راستی آزمایی فهرست موجودی فیزیکی (PIV) مواد هسته ای و تاسیسات تبدیل اورانیوم (UCF) که در مارس ۲۰۰۷ انجام شده را نهایی ساخته و نتیجه گرفته است که این فهرست موجودی همانگونه که ایران اعلام کرد مطابق با نتایج PIV در چارچوب عدم قطعیت اندازه گیری که بطور عادی مربوط است به کارخانه های تبدیل و عملکردی مشابه آن می باشد.

۱۸- در حین فعالیت های جاری تبدیل در UCF که از ۳۱ مارس ۲۰۰۷ پیرو PIV آغاز شد، تا ۱۴ آوت ۲۰۰۷ تقریباً ۶۳ تن اورانیوم به شکل UCF_۶ تولید شده است که تمامی آنها تحت کنترل و مراقبت آژانس بوده است.

ز-۲- اطلاعات طراحی

۱۹- همانگونه که در گزارش قبلی مدیرکل (GOV.۲۰۰۷,۲۲) - پاراگراف های ۱۴- (۱۲) بیان شد، ایران در ۲۹ مارس ۲۰۰۷ به آژانس اطلاع داد که اجرای متن اصلاحیه بخش عمومی ترتیبات فرعی، کد ۳/۱ در خصوص ارائه پیش هنگام اطلاعات طراحی را به حالت تعلیق درآورده است. آژانس در نامه مورخ ۳۰ مارس ۲۰۰۷ از ایران خواست تا در تصمیم خود تجدید نظر نماید (GOV.INF.۲۰۰۷,۸). در خصوص این موضوع پیشرفتی وجود نداشته است.

ز-۳- انتصاب و روادید بازرسان

۲۰- ایران در ۱۲ ژوئیه ۲۰۰۷ با انتصاب پنج بازرس جدید موافقت نمود (GOV.۲۰۰۷,۸) - پاراگراف ۲۳) که تعداد بازرسان منصوب برای ایران را به ۲۱۹ نفر رساند. ایران همچنین موافقت نمود که به ۱۳ نفر از بازرسان آژانس روادید ورود یکساله جهت مسافرت های متعدد اعطا نماید.

ز-۴- مسائل دیگر

۲۱- آژانس در ۲۵ ژوئیه ۲۰۰۷ یک PIV (راستای آزمایشی فهرست موجودی فیزیکی) را در کارخانه تولید سوخت را انجام داد که در آن موقع مقدار اندکی از پودر اکسید

اورانیوم طبیعی به عنوان مواد تزریقی برای آزمایش فرآیند مقدماتی را تایید نمود. نصب تجهیزات فرآوری یک مرحله پیشرفته است لکن این تاسیسات هنوز عملیاتی نشده است.

ح - خلاصه

۲۲- آژانس قادر است عدم انحراف مواد اعلام شده هسته ای در ایران را راستی آزمایی نماید. ایران امکان دسترسی آژانس به ماده‌هسته ای اعلام شده را فراهم ساخته و گزارش های لازم حسابرسی مواد هسته ای در مورد تجهیزات و مواد هسته ای اعلام شده را ارائه نموده است. درعین حال آژانس همچنان قادر نیست جوانب خاصی از گستره و ماهیت برنامه های هسته ای ایران را راستی آزمایی نماید. شایان توجه است که آژانس از اوایل سال ۲۰۰۶ نوع اطلاعاتی را که ایران قبلاً پیرو پروتکل الحاقی ارائه می نمود، مانند اطلاعات مرتبط با ادامه تحقیقات مربوط به سانتریفیوژهای پیشرفته، دریافت نکرده است.

۲۳- برنامه اقدام، گام چشمگیری روبه جلو است. چنانچه ایران در نهایت به مسائل باقیمانده راستی آزمایی پردازد، آژانس در موقعیتی خواهد بود که پیشینه برنامه هسته ای ایران را بازسازی نماید. طبیعتاً کلید اجرای موفقیت آمیز برنامه اقدام مورد توافق، همکاری فعالانه و کامل ایران با آژانس و ارائه تمامی اطلاعات مربوطه به آژانس و فراهم ساختن دسترسی به تمامی مدارک و اشخاص ذیربط است به نوعی که آژانس را قادر سازد تا موضوعات باقیمانده را حل و فصل نماید. بدین منظور آژانس رعایت زمانبندی تعیین شده در آن (برنامه اقدام) از سوی ایران و اجرای تمامی اقدامات لازم پادمانی و شفاف سازی از جمله اقداماتی که در پروتکل الحاقی ارائه شده را اساسی تلقی می نماید.

۲۴- به مجرد اینکه برنامه گذشته هسته ای ایران روشن شد، ایران نیاز به ادامه اعتمادسازی در مورد گستره و ماهیت برنامه های کنونی و آینده هسته ای خود دارد. اعتماد به ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران مستلزم این است که آژانس قادر باشد تضمین‌هایی را نه تنها در خصوص مواد اعلام شده هسته‌یی بلکه با همین درجه اهمیت در خصوص

عدم وجود مواد و فعالیت‌های اعلام نشده هسته‌یی در ایران از طریق اجرای پروتکل الحاقی ارائه نماید. بنابر این مدیرکل از ایران باردیگر مصرانه می‌خواهد که در اولین زمان ممکن همانگونه که توسط شورای حکام و شورای امنیت خواسته شده پروتکل الحاقی را تصویب و به مرحله اجرا درآورد.

۲۵- ایران برخلاف تصمیم شورای امنیت با ادامه دادن عملیات PFEP و با ساخت و عملیاتی ساختن FEP فعالیت‌های غنی‌سازی را به حالت تعلیق درنیاورده است. ایران همچنین درحال ادامه ساخت رآکتور IR-۴۰ و عملیات کارخانه تولید آب سنگین می‌باشد.

۲۶- مدیرکل به نحو مقتضی به گزارش دهی خود ادامه خواهد داد.»